

Sygn. akt VI U 836/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2017 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: Z. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 14 stycznia 2016 r., znak: (...)

w sprawie: Z. L.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. L. prawo do emerytury od dnia (...) r.;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;

III zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego Z. L. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn.akt VIU 836/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpoznaniu wniosku Z. L. z dnia (...)roku, odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na przepisy Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności na artykuł 184 tej Ustawy oraz przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1989 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku, numer 8, pozycja 43 ze zmianami. W szczególności na paragraf 4 tego Rozporządzenia wskazując, że ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 roku emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. W dniu wejścia w życie przepisów Ustawy emerytalnej, to jest 1 stycznia 1999 roku osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat. Jako przyczynę odmowy

przyznania wnioskodawcy emerytury, organ rentowy wskazał także w uzasadnieniu decyzji, że nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W treści tej decyzji organ rentowy wskazał także, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskaniu w wyniku przeprowadzonego postępowania, przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy stażowe ubezpieczonego nieskładkowe w wymiarze 2 miesiące 16 dni, składkowe w wymiarze 25 lat 1 miesiąca i 27 dni, stażu sumarycznego 25 lat 4 miesiące i 13 dni, stażu pracy w szczególnych warunkach bądź w szczególnym charakterze 8 lat 6 miesięcy. A dodatkowo organ rentowy wyjaśnił w uzasadnieniu zaskarż..., tej decyzji, że od pie..., że nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu..., do współpracy w szczególnych warunkach od 1 lipca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku, gdyż zakład pracy wykazał, że w wyżej wymienionym okresie wnioskodawca wykonywał prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia. A z dalszych wyjaśnień wynika, iż podczas wykonywania swoich obowiązków korzystał ubezpieczony z typowego monitora komputerowego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił w związku z tym, że nie może zaliczyć wskazanego okresu jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Obsługa komputera w warunkach biurowych jest jedynie pracą uciążliwą ze względu na wymuszoną pozycję ciała i obciążenie narządu wzroku, jeżeli przekracza 4 godziny. Ponadto organ rentowy wyjaśnił, iż przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresów pobierania zasiłków chorobowych oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy przebytych po 15 listopada tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego pią..., pią..., pierwszego roku. Po zaliczeniu spornego okresu, ubezpieczony nie udowodniłby 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Odwołanie od tej decyzji wniósł w imieniu ubezpieczonego jego pełnomocnik procesowy, domagając się zmiany zaskarżonej decyzji w całości i przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury oraz zasądzenia od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W odwołaniu podniesiono zarzuty pod adresem organu rentowego i zaskarżonej decyzji. Zarzuty naruszenia artykułu 184 ustępu 1, punktu 1 i 2 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że skarżącemu nie przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury ze względu na brak udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, oraz zarzut naruszenia paragrafu 2 ustępu 2 oraz paragrafu 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż skarżący nie spełnia wymienionych w przepisach przesłanek, a tym samym, że uzasadnione jest pytanie przez organ rentowy decyzji odmownej. W uzasadnieniu zaskarż..., odwołania wskazywano, że nie ulega wątpliwości, iż we wskazanym okresie od 1 lipca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku kierownika działu zbytu, wymienionym w Dziale, w wykazie A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, w Dziale XIV pod pozycją 5, to jest prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia - w kartografii, montażu mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych. A więc te, które wyk..., których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, na te okoliczności powoływano dowody z zeznań świadków. Ponadto w uzasadnieniu odwołania wskazywano, że w orzecznictwie słusznie i w sposób uzasadniony podkreśla się, iż w ocenie uznania za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A, w Dziale XIV, w punkcie 5 cytowanego Rozporządzenia nie chodzi o wyłącznie o posługiwanie się na stanowisku pracy komputerem, lecz należy przede wszystkim brać pod uwagę charakter i zakres prac, ich specyfikę i uciążliwość dla narządów wzroku. A mając na uwadze rodzaj danych wprowadzanych i monitorowanych przez skarżącego, ich specjalistyczny i precyzyjny charakter, zakwalifikowanie pracy skarżącego do tej, o której mowa w wykazie A, w Dziale XIV, w punkcie 5 Rozporządzenia nie powinno budzić wątpliwości. Poruszony wyrok Sądu Najwyższego z 8 marca 2010 roku, II UK 236/09, z dnia 2 lutego 2012 roku II UK 18/11 oraz z 13 czerwca 2012 roku II UK 319/11. A ponadto podkreślano, że Sąd Najwyższy odmówił zdefiniowania stanowiska operatora elektronicznych monitorów ekranowych, ograniczając się do podania przykładowych stanowisk określając je jako te, które wymagają nieustannego wpatrywania się w monitor, monitor wyszukiwania drobnych elementów, punktów, szczegółów w obrazie monitora, jak na przykład w kartografii czy wierzy kontroli lotów, czy też monitoringu obiektów i ulic. Mając jednak wzgląd na specyfikę i zakres wykonywanych przez skarżącego czynności, prace wymienione w Dziale XIV, w punkcie 5 wykazu A, załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, stwierdził należało zdaniem odwołującego, iż wykonywał on pracę w warunkach

szczególnych. Ponadto w uzasadnieniu odwołania powołano się także na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 roku, sygnatura akt III UK 174/10, opublikowany w systemie informacji prawniczej LEX, pod numerem dziewięćset tysięcy..., 901652 zgodnie, z którym dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach, to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy przez 8 godzin dziennie. Jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy, w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku. Zdaniem odwołującego wykonywał on w okresie od 1 lipca 1992 roku do drugie..., do 20 lipca 2000 roku prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia, polegające na obsłudze programów komputerowych związanych z prowadzeniem i aktualizacją bazy danych odbiorców ciepła, wprowadzaniem odczytów liczników ciepła, przygotowaniem analiz w tym zakresie z..., w związku z czym wykonywał on pracę w szczególnych warunkach i praca przez niego wykonywana powinna być tak kwalifikowana. Odnosząc się natomiast do stwierdzenia organu rentowego zamieszczonego w zaskarżonej decyzji, iż do pracy w warunkach szczególnych nie zalicza się okresów pobierania zasiłków chorobowych oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, przebytych po dniu 15 listopada 1991 roku. Skarżący zauważał, że twierdzenia te są błędne, bo jak wskazują obowiązujące przepisy oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego, Uchwała Sądu Najwyższego z 27 listopada 2003 roku, sygnatura akt III UZP/10..., III UZP 10/03 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2008 roku, sygnatura K 33/06 do okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w artyku..., w paragrafie 4 ustępie 1, w punkcie 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw numer 8, pozycja 43 ze zmianami wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy przypadające po dniu wejścia w życie Ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytury i rent oraz o zmianie niektórych ustaw, Dziennik Ustaw numer 104, pozycja 450 ze zmianami, tym samym w ocenie od..., odwołującego przysługuje mu prawo do wcześniejszej emerytury. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Zdaniem organu rentowego, skoro ubezpieczony obsługiwał typowy monitor komputerowy, brak podstaw do zaliczenia wskazanego okresu, jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Obsługa komputera w warunkach biurowych jest jedynie pracą uciążliwą ze względu na wymuszoną pozycję ciała i obciążenie narządu wzroku, jeżeli przekracza 4 godziny dziennie, jeżeli przekracza 4 godziny. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczony J. [? 00:33:20.311] L., urodzony (...) w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach, rozpoznany zaskarż..., odmownie zaskarżoną decyzją z dnia 14 stycznia 2016 roku. Z treści zaskarżonej decyzji wynika, iż organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999 roku okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 8 lat i 6 miesięcy, natomiast odmówił zaliczenia...

[**koniec części** 00:34:16.369] APJ950006_02

[**Przewodniczący** 00:34:16.439] Do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 1 lipca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku. W spornym okresie ubezpieczony zatrudniony był w Zakładzie (...) od dnia 1 lipca 1992 roku na stanowisku kierownika D. umów i zbytu. Następca, zakład pracy, pracodawca powoda w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 19 października 2012 roku (karta 13 akt sprawy o emeryturę pomostową) potwierdził, iż Z. L. będąc zatrudniony w Zakładzie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż. oraz u poprzedników prawnych tej spółki, w okresie od 2 stycznia 1984 roku do 20 maja 2000 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, po pierwsze - w okresie od 2 stycznia 1984 roku do 31 grudnia 1986 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektro - energetycznych i ciepłych na stanowisku monterów urządzeń i instalacji ciepłowniczych, wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw numer 8, pozycja 43 oraz w Zarządzeniu numer 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 roku, załącznik numer 1, Wykaz A, Dział II, pozycja 1, punkt 44 w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty. Ponadto w okresie

od 1 stycznia 1987 roku do 30 czerwca 1992 roku Z. L. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na kontroli międzyoperacyjnej kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżyniersko - technicznym na oddziałach i wydziałach, których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w Wykazie na stanowisku kierownika obwodu remontowego, wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku oraz w Zarządzeniu numer 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 roku, załącznik numer 1, Wykaz A, Dział XIV prace różne, pozycja 24 kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko - techniczny na oddziałach i wydziałach, których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w Wykazie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ubezpieczony, według tego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, sprawował kontrolę i dozór nad pracami wymienionymi w Dziale II. W energetyce prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektro - energetycznych i ciepłych oraz nadzorował prace podległych mu pracowników na stanowiskach wymienionych w tym Rozporządzeniu, a mianowicie monter urządzeń i instalacji ciepłowniczych Wykaz A, Dział II, punkt 1, pozycja 44 Zarządzenia. Pracodawca wskazał też, że praca ubezpieczonego na stanowisku kierownika obwodu remontowego dotyczyła kontroli jakości produkcji oraz dozoru technicznego w sieciach ciepłych w zakresie utrzymania ruchu, wytwarzania i przesyłania energii ciepłej oraz eksploatacji, konserwacji i wykonywania remontów urządzeń energetycznych, takich, jak: sieci, węzły ciepłe, instalacje technologiczne ciepłowni. Wszystkie prace na nadzorowanych stanowiskach były wykonywane w szczególnych warunkach. Należy podkreślić, że powyższe dwa okresy zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku montera urządzeń i instalacji ciepłowniczych od 2 stycznia 1984 roku do 31 grudnia 1986 roku oraz na stanowisku kierownika obwodu remontowego od 1 stycznia 1987 roku do 30 czerwca 1992 roku, zostały uznane przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji jako prace wykonywane w warunkach szczególnych w wymiarze 8 lat i 6 miesięcy. Spór natomiast dotyczył trzeciego, wymienionego w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 19 października 2012 roku, okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 1 lipca 1992 roku do 20 maja 2000 roku. W istocie rzeczy relewantna prawnie była data 31 grudnia 1998 roku, ze względu na treść artykułu 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dziennik Ustaw z 2017 roku, pozycja 1383 tekst jednolity. Okres ten ubezpieczony przepracował według tego świadectwa na stanowisku kierownika Działu zbytu, pracując - jak wskazał to pracodawca - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonując prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia w kartografii, montażu mikroelementów, wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych. Pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazał, że chodzi o prace wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw numer 8, pozycja 43 oraz w Zarządzeniu numer 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 roku, w załączniku numer 1 do tego Zarządzenia, w Wykazie A, Dziale XIV, w pozycji 5, w punkcie 7, ubezpieczony miał wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę operatora sprzętu komputerowego - monitorów ekranowych. Jego praca polegała na obsłudze programów komputerowych związanych z prowadzeniem i aktualizacją bazy danych odbiorców ciepła, wprowadzaniem odczytów liczników ciepła, przygotowaniem i wydrukiem faktur, przygotowywaniem analiz techniczno - ekonomicznych w obrębie sprzedaży energii ciepłej. Zatem kwestią sporną między stronami a istotną dla rozstrzygnięcia sporu było to, czy ubezpieczony pracując w okresie od 1 lipca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wskazaną w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w Wykazie A, w Dziale XIV, w pozycji 5. Dokonując w spornej kwestii ustaleń, Sąd Okręgowy oparł się na zebranych w sprawie materiale dowodowym, w szczególności dowodach z dokumentów na kartach od 48 do 76, a także od 77 do 80 oraz na dowodach z zeznań świadków, które przeprowadzone zostały z inicjatywy powoda, w szczególności R. K. (1)

[f00:46:26.422] i B. D.

[f00:46:28.626] protokół rozprawy - karta 37 oraz zeznań świadków J. K. (1)

[f00:47:27.477] i R. K. (2)

[f00:47:29.905] protokół rozprawy - karta 108-111, a także na dowodzie z przesłuchania ubezpieczonego Z. L. - protokół rozprawy - karta 96, jak również na dowodzie z opinii biegłego sądowego W. W.

[f00:48:15.800] karta 118-125. Jeśli chodzi o dowód z opinii biegłego sądowego, to biegły sądowy wyjaśnił w swojej opinii z dnia 22 sierpnia 2017 roku, iż pod nazwą monitor komputerowy typu (...), jak przy innych opisach monitora użytych w aktach sprawy, należy rozumieć monitor ekranowy, który jest urządzeniem do wyświetlania informacji w trybie alfanumerycznym lub graficznym, niezależnie od metody uzyskiwania obrazu. Ubezpieczony użytkował w czasie pracy monitor ekranowy, jak wskazał biegły, co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy, który powodował szczególne obciążenie narządu wzroku w związku z brakiem stabilności obrazu oraz brakiem warstwy antyodbiciowej lub odpowiedniego filtra. Praca realizowana przez ubezpiezonego, zdaniem biegłego sądowego, była związana z koniecznością precyzyjnego widzenia i była związana z wprowadzaniem do programów komputerowych faktycznych danych niezbędnych do prawidłowego rozliczania się z kontrahentami, wprowadzania i odczytywania precyzyjnych danych dotyczących parametrów sieci ciepłowniczej, wymagane było prawidłowe rozpoznawanie i zapisywanie odpowiednich informacji służących do rzetelnego, bezwzględnie sporządzania faktur, umów, rejestrów oraz wymaganych zestawień ilościowo - jakościowych. Biegły wskazał także w swojej opinii, że zgodnie z tym, co jest zawarte w artykułach dostępnych na stronach internetowych Centralnego Instytutu Ochrony Pracy Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie, w przypadku monitorów.

[**koniec części** 00:50:47.141] APJ950006_03

[**Przewodniczący** 00:50:46.916] Kineskopowych. Czynnikiem fizycznym wprowadzanym do środowiska pracy są czynniki mikroklimatyczne oraz emisja energii elektromagnetycznej, pola elektro..., elektryczne i magnetyczne, promie..., promieniowanie miękkie X, promieniowanie ultrafioletowe i podczerwone. Zwrócono również uwagę na to, że problemem mogą być pola elektrostatyczne wytwarzane przez monitory starszej produkcji, a taki był użytkowany przez ubezpiezonego w okresie zatrudnienia, które nie były wyposażone w antyelektrostatyczne powłoki ekranu. Monitory te mogły wytwarzać nadmierne po..., nadmierne pola elektrostatyczne zwiększające osadzanie się zanieczyszczeń aerozolowych w powietrzu na twarzy operatora. Zatem na podstawie tego dowodu Sąd Okręgowy ustalił w sposób niebudzący wątpliwości, że powód w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) Spółce..., (...) Spółce z o.o. w Ż. pracował przy obsłudze takiego urządzenia. Natomiast na podstawie dowodów z zeznań świadków, dowodu z zeznań, z przesłuchania ubezpiezonego oraz dowodu z dokumentów z akt osobowych ubezpiezonego, w tym z zakresu obowiązków na stanowiska kierownika działu zbytu..., umów i zbytu, karta 44 i następną akt osobowych, wynikało, iż ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy 8 godzin dziennie przy obsłudze monitora ekranowego, przy którym pracował obsługując komputer umieszczony w biurze, które było jego miejscem zatrudnienia. Ubezpieczony, jak wynikało z zeznań świadków oraz przesłuchania ubezpiezonego miał stały kontakt z monitorem, śledził takie informacje, jak: oznakowanie sieci ciepłych, cyfry, symbole i kody dotyczyły odbiorców ciepła, monitorował pracę sieci, komór i źródeł wytwarzania ciepła, sprawdzał ciśnienie w sieci ciepłej, te..., temperatury na 3 kotłach. Monitorował 24 kilometry sieci ciepłej, przystępował także do fakturowania należności. A praca ta polegała na wprowadzaniu do komputera danych z poszcze..., danych poszczególnych odbiorców dotyczących zużycia przez nich ciepła i wydrukowywania na jej podstawie faktur dla odbiorców. Fakturował on także sp..., transakcje sprzedaży i zakupu materiałów magazynowych, opału i żużla oraz usługi. Wydrukowane faktury gromadził w segregatorach umieszczonych w pomieszczeniach, kupił biura, w których pracował, w szafach. Powołać tutaj należy zeznania świadka R., B. D.

[f00:55:37.906] , która podała, iż wraz z ubezpieczonym pracowała od 7-ej do 15-ej, a ubezpieczony pracował tylko przy komputerze i nigdzie nie wyjeżdżał. Pracował przy mo..., monitorze ekranowym o wymiarach 14 bądź 15 cali, który miał długi korpus z ekranem. Ubezpieczony wystawiał, pracując przy komputerze, wszystkie faktury sprzedażowe, które przechodziły przez firmę. Także przygotowywanie umów dla odbiorców w celu ich podpisania wymagało pracy z komputerem i obsługiwanie monitora ekranowego. Powyższe okoliczności wynikały także z zeznań świadka R. K. (1)

[f00:57:06.596] , która podała, że pracowała w jednym pokoju ze Z. L. w okresie od 1 lipca 1992 roku do 20 maja 2000 roku, że ubezpieczony pracował 8 godzin przy monitorze komputerowym. Podpisywanie faktur i innych dokumentów mogło ubezpieczonemu zajmować parę minut w ciągu dnia, a dział, w którym pracował Z. L., jako kierownik, był działem jednoosobowym w przedsiębiorstwie. Rejestr sprzedaży ciepła był prowadzony przez ubezpiezonego w komputerze, co wynikało także z pisemnego zakresu obowiązków. Analogiczne zeznania złożyli w sprawie świadkowie: J. K. (2)

[f00:58:19.546] i R. K. (2)

[f 00:58:20.819] . Pierwszy z tych świadków podawał, że ewidencja wody i centralnego ogrzewania prowadzona była komputerowo, że były prowadzone także kartoteki ręcznie, ale ich wypełnienie zajmowało ubezpieczonemu najwyżej 2 dni w miesiącu. Świadek podawał, że ubezpieczony wypisywał faktury na komputerze. Świadek wyjaśnił, że ubezpieczony pracował przeciętnie 8 godzin przy kontu..., komputerze, a jako prokurent ubezpieczony nadal zajmował się sprawami związanymi z ciepłem i ciepłą wodą użytkową. Jako prokurent mógł podpisywać faktury i inne dokumenty z upe..., z upoważnienia zarządu. Jak nie było kogoś z zarządu to podpisywał także czeki. Ubezpieczony prowadził także ewidencję wodomierzy odbiorców na ciepłą wodę użytkową. Należało dane z odczytu wodomierzy wpisać do komputera. Ubezpieczony oraz świadek pracowali na ekranach komputerowych kineskopowych starego typu bez filtrów. Były to małe ekrany mniejsze, małe ekrany. Ubezpieczony pracował około 8 godzin z monitorem komputerowym. Wpisywał w komputerze przy wszystkich odbiorcach zużycia energii cieplnej i ciepłej wody użytkowej. Wpisywał stany początkowe i końcowe liczników ciepła i wodomierzy na ciepłej wodzie użytkowej. A reklamacje klientów ubezpieczony załatwiał także przy użyciu komput..., komputera. W przypadku reklamacji przychodził odbiorca z pismem, porównywał on treść pisma z odczytami, które dostarczyli odczytywacze. Jak odczytywacze przynosili odczyty na kartkach to te dane były wprowadzane do komputera. Świadek R. K. (2), który był kierownikiem całego Zakładu (...) w Ż. potwierdził zeznania świadka J. K. (2), w szczególności wyjaśnił zeznając, że mimo, iż ma problemy z pamięcią to pamięta, że ubezpieczony musiał wszystkie rejestry nanosić do komputera i pracował przy ekranie komputerowym 8 godzin dziennie. Przynosił on, przyjmował on od monterów stany liczników ciepłej wo..., ciepła i ciepłej wody, musiał je rejestrować w komputerze, fakturowanie także było pracą z komputerem. Oceniając te zeznania świadków, konfrontując je z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności dowodami z dokumentów, z opinią biegłych sądowych - Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy obsłudze monitora ekranowego i była to praca w szczególnych warunkach, wskazana w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - wykaz A dział XIV pozycja 5. Należy także podkreślić, iż czynności pracownicze odwołującego polegające na zanoszeniu do se..., na przykład na zanoszeniu do sekretariatu faktur czy innych dokumentów drukowanych na komputerze, ewentualnie umieszczanie w segregatorach umów drukowanych także na komputerze - były to czynności ściśle związane z pracą ubezpieczonego przy obsłudze monitora ekranowego. Albo też podpisywanie faktur czy czeków miało, jako prokurent spółki miało charakter wyłącznie marginalny, gdyż powołanie ubezpieczonego w 1992 roku na prokurenta..., przepraszam, w 1998 roku na prokurenta, co potwierdza także dokument, do..., co potwierdzają także dokumenty z akt osobowych ubezpieczonego i z akt sprawy - nie zmieniło istoty rzeczywistego dotychczasowego charakteru zatrudnienia ubezpieczonego. Należy też podkreślić, że co prawda Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustaleniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, to jednak reguła ta nie ma charakteru bezwzględny, bo istnieją od niej istotne wyjątki. Pierwszy z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część, immanentną ocenę większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycją załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Poruszone na przykład wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007 roku III Uk 62/07 lex numer 375653, z dnia 5 maja 2009 roku I Uk 4/09 oraz z dnia 11 marca 2009 roku trzy..., II Uk 243/08 i powołane w tych judykatach orzecznictwo. Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach narażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny i krótkotrwały, i uboczny. Tak na przykład wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 roku I Uk 210/07, orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy z 2009 roku numer 5,6 pozycja 75 oraz z dnia 12 kwietnia 2012 roku II Uk 233/11...

[**Koniec części** 01:07:16.967] APJ950006_04

[**Przewodniczący** 01:07:16.313] Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Pracy z 2013 roku numer 7, 8 pozycja 86. Z taką..., z tym ostatnim wyjątkiem mieliśmy właśnie do czynienia w niniejszej sprawie, kiedy czynności polegające na podpisywaniu faktur, dokumentów w postaci czeków czy przelewów miały charakter czysto marginalny w pracy ubezpieczonego, a nadal zasadnicza część, przeważająca część, w istocie cała część obowiązków pracowniczych jego polegała na obsłudze monitora ekranowego. Dlatego Sąd Okręgowy ustalił, iż okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1

lipca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku powinien zostać zaliczony do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Jest to okres 6 lat i sie..., 6 miesięcy, co łącznie z okresem uwzględnionym już w zaskarżonej decyzji przez organ rentowy dawało równo 15 lat zatrudnienia. Odnosząc się do kwestii poruszonej przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, że przy ustalaniu okresu zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach nie uwzględnia się okresów pobierania zasiłków chorobowych oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy przebytych po 15 listopada 1991 roku, Sąd Okręgowy wskazuje, iż stanowisko organu rentowego jest w tym zakresie było nie, nieprawidłowe, niezgodne z prawem i wy..., wykazał to pełnomocnik odwołującego w odwołaniu, powołując między innymi uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 roku, sygnatura akt III UZP 10/03, z których wynika, że nie można odejmować okresów pobierania zasiłków chorobowych przypadających po nowelizacji artykułu 32 od okresu pracy w szczególnych warunkach. Dokonując subsumcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego, Sąd Okręgowy wskazuje, iż zgodnie z artykułem 184 ustępow 1 powołanej Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli po 1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, oraz po 2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27. Zgodnie z ustępow 2 artykułu 184, emerytura, o której mowa w ustępie 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa. W tym miejscu przypomnieć także należy, iż zgodnie z artykułem 32 dla cel..., ustępow 2, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wskazać także należy, że artykuł 32 ustępow 1 odwołuje się do artykułu 27, przewidującego wiek emerytalny powszechny, a paragraf 4 powołanego już Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że pracownik, który wykonywał pracę w warunkach wymienionych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Paragraf 3 z kolei Rozporządzenia wskazuje, że za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi, zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Jak wykazało postępowanie dowodowe ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 roku, a więc na dzień 1, a więc na dzień wejścia w życie ustawy..., obowiązującej ustawy emerytalnej, posiadał 25-letni, ponad 25-letni okres stażu emerytalnego, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, dokładnie równo 15 lat. Wskazać także należy, że we wniosku o emeryturę rozpoznawanym zaskarżoną decyzją, wskazano, że powód jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Odnosząc się..., a więc spełnił przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia. Odnosząc się jeszcze do kwestii podniesionych przez pełnomocnika organu rentowego w piśmie procesowym z dnia 12 września 2017 roku, w którym organ rentowy powołuje się na konkretne judykaty Sądu Najwyższego odnoszące się do stanów faktycznych, w których występowała kwestia pracy przy obsłudze monitorów ekranowych, to należy podkreślić, że właśnie postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie wykazało, że powód pracował przez 8 godzin dziennie lub prawie 8 godzin dziennie przy obsłudze takiego monitora. Potwierdziła to też opinia biegłego sądowego. Natomiast judykaty, na które powoływał się organ rentowy, dotyczyły sytuacji, w których na przykład obsługa monitora ekranowego była niestała, gdzie i Sąd Najwyższy wskazywał, że "Niestale świadczenie takiego uciążliwego zatrudnienia wyklucza dopuszczalność uznania spornej pracy za pracę świadczoną w szczególnych warunkach". Tak w wyroku Sądu Najwyższego II UK 236/12. Podobnie, jeśli chodzi o sprawę rozpoznawaną pod sygnaturą III UK 38/07. Sąd Najwyższy wskazywał, że brak podstaw do twierdzenia, że jakiegokolwiek posługiwanie się w pracy komputerem zaopatrzone w monitor ekranowy, bez względu na czas korzystania z tego urządzenia elektronicznego wystarczy do zaliczenia pracy z komputerem, jako kwalifikowanego zatrudnienia o znacznej szkodliwości dla zdrowia lub o znacznym stopniu uciążliwości uwzględnianego przy ustalaniu prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym. W innym wyroku,

na który powoływał się organ rentowy w tym piśmie procesowym - karta 131 - 132, Sąd Najwyższy, chodzi o wyrok z 17 grudnia 2014 roku sygnatura akt I UK 172/14, wskazywał, że chodzi o pracę o znacznej szkodliwości i uciążliwości, szczególnie obciążającej narząd wzroku, co ma pozostawać z określoną czy..., czynnością polegającą na obsłudze, pozostawać w związku z określoną czynnością na obsłudze, a nie tylko na posługiwaniu się w pracy elektronicznym monitorem ekranowym. Te judykaty wydane zostały na tle innych stanów faktycznych, których praca przy obsłudze monitora ekranowego nie miała charakteru długotrwałego i nie była pracą stale i w pełnym wymiarze swia..., czasu pracy świadczoną w takich warunkach. Z taką sytuacją jednak nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie, co Sąd jeszcze raz z całą mocą podkreśla, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwalał na ustalenie, że powód przez 8 godzin dziennie ods..., zajmował, pracował przy obsłudze monitora ekranowego, realizując swoje zadania pracownicze. Dlatego na podstawie artykułu 184 ustępu 1 i 2 w związku z paragrafem 2, 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w związku z wykazem a działem 14, pozycją 5 oraz artykułem 32 Ustawy emerytalno-rentowej i artykułem 477 paragrafem 1..., 477 ze znacznikiem 14 paragrafem 2 Kodeksu postępowania cywilnego, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia(...) roku, to jest od spełnienia przez ubezpieczonego ostatniego warunku nabycia dochodzonego świadczenia, czyli osiągnięcia wieku 60 lat. W punkcie 2 wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, odpowiedzialności, o której mowa w artykule 118 ustęp 1a Ustawy emerytalno-rentowej. Wskazać bowiem należy, że treść świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach dołączonego do wniosku o emeryturę pomostową rozpoznanego decyzją odmowną z 15 grudnia 2015 roku, mogła budzić wątpliwości ze względu na stanowisko, które wskazane zostało w treści świadectwa pracy, i które ubezpieczony rzeczywiście zajmował - kierownik działu zbytu. W sytuacji gdy w zarządzeniach resortowych powoływanym w tym świadectwie zarządzeniu Ministra Administracji i Gospodarki terenowej i ochrony środowiska z dnia 1 lipca 1983 roku wskazane było stanowisko operatora mikroskopów i monitorów ekranowych. Podobnie w zarządzeniu Ministra Górnictwa i Energetyki w wykazie załączonym do tego zarządzenia, w dziale 14 w pozycji 5, pod pozycją 4, operator mikroskopów i monitorów ekranowych, okoliczność ta mogła wzbudzić uzasadnioną wątpliwość organu rentowego przy ocenie uprawnień emerytalnych powoda. A istotne dla rozstrzygnięcia sporu okoliczności ustalane były w postępowaniu sądowym na podstawie dowodów, którymi nie dysponował w postępowaniu administracyjnym organ rentowy, w szczególności na podstawie dowodów zeznań świadków, strony powodowej, a nawet dowodu z opinii biegłego sądowego. Dlatego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2, jak w sentencji wyroku. Orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku. Na podstawie artykułu 98 paragrafu 1 i paragrafu 3, w związku z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie Dziennik Ustaw dwa tysiące piętna..., przepraszam, 2015 roku pozycja 1800, w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia odwołania, Sąd Okręgowy obciążył stronę spór przegrywającą kosztami procesu poniesionymi przez powoda w celu dochodzenia swoich praw. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, będącego adwokatem wykonującego ustalone według stawki minimalnej 360 złotych przewidzianej w paragrafie 9 ustępie 2 tego Rozporządzenia. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.